

TÜRKİYE MÜHENDİSLİK HABERLERİ

YIL : 6

CİLT : 6

SAYI : 66

Müessisi : Orhan YAVUZ
Sahibi : İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
Adına : Suat BALLAR
Neşriyat Müdürü : Tarık HALULU
Yayın Komitesi Başkanı : Hüsameddin GÜZ
Yayın Komitesi Azası : Halim AĞAOĞLU
Yayın Komitesi Azası : Durnul APAK
Müşavir : Suat BALLAR
Müşavir : Orhan YAVUZ
Umumi Ajan : Adnan ÇAVLI

★

İdare Merkezi :

Atatürk Bulvarı No: 162/10 Yenışehir - Ankara
Tel : 21369

★

Dizildiği ve Basıldığı Yer :

Yeni Matbaa - Ankara. Tel : 15023

★

Abone Tarifesi :

Fiyatı: 2,50 lira, Yıllığı: 30,- lira olup, dış memleketler için 5,- ve 60,- liradır. Yıllık abone tutarına özel sayı bedelleri de dahildir.

Türkiye Mühendislik Haberleri Mecmuası, İnşaat Mühendisleri Odası âzalarına bedelsiz gönderilir.

★

Telif Hakları Tarifesi :

Mecmuanın beher standart sayfası, telif yazılar için 30,- lira; tercüme yazılar için 20,- lira; orijinal şekil ve resimler için 30,- liradır. Orijinal karikatürlere 50,- liraya kadar telif hakkı ödenir.

★

Gönderilen yazı ve resimler basılsın basılmasın iade olunmaz ★ Yayın Komitesi gönderilen yazılar üzerinde lüzumlu tashihâtı yapmaya salâhiyetlidir. ★ Basılan tercüme yazılardan dolayı her türlü mesuliyet mütercimine aittir. ★ Neşredilen yazılardaki fikir ve teknik kanaatler müelliflerine ait olup İnşaat Mühendisleri Odası'nı ve mecmuayı ilzam etmez. ★ Mecmuadak yazılar kaynak gösterilmek şartıyla başka bir mevkütede neşredilebilir.

Sayın Okuyucu

Misali o kadar çok ki hiç fazla geriye gitmeğe lüzum yok. İlk aklımıza gelenleri sayalım: 1955 senesinde Amerika'da inşaatı yeni bitmiş bir betonarme silo bir gece infilâke benzer bir şekilde yıkıldı. Taraflar hâdise sebebini araştırma işine mütehassıslarını memur ettiler. Bu arada bir okuyucu bir meslekî mecmuada çıkan resmî pertavsızla tetkik ederek, düşey tehzizatın zayıf olduğunu iddia edecek kadar ileri gitti. Bir başka misal, Amerikan Deniz Kuvvetlerinin inşa ettirdiği tek katlı hangarların topyekûn çökmesidir. Araştırıldı, münakaşa edildi ve neticeler literatürde açıklandı. Şartnamedeki bir kıfayetsizliğin giderilmesine yol açtı. En son tipik misal de Fransızların Malpasset Barajıdır. Hâdiseye temel sondajlarında gözden kaçan bir hususun sebep olduğu meydana çıktı.

Avrupa'da, Amerika'da buna benzer bir çok misaller saymak kabildir: Çatlayan binalar, çöken kalıplar, tahmin üstü feyezânlar, gibi. Bu gibi hadiseler etüd kıfayetsizliği, inşaat esnasında ihmal olmadıkça meslek bakımından enteresan bir vakadır. Yoksa tarih boyunca Pisa kulesinin mesulünü aramak icap ederdi. Hakkatte yıkılma ve hasar sebebini araştırma müessesesi hatta bir ihmal mevzuu dahi olsa yaşayan nesillerden ziyade gelecek nesillerin istifadesine çalışır. Aksi takdirde hangi sahada olursa olsun ilerleme olmazdı. Her neslin vazifesi bilgisizlik ve yetersizliği bir adım daha geriletmektir. 65 büyük barajın projesini yapan ve baraj inşaatı tekniğine son 20-30 sene içinde büyük ilerlemeler kaydettiren meşhur Coyne bile bu rijit kanundan istisna edilmedi. Fransız Gazeteleri (Malpasset) nin harabeleri içinde düşünceli bir adamın resminin altına tereddüt etmeden «400 kûsür kişinin ölümünün mesuliyetini taşıyan adam vicdanıyla karşı karşıya» lejandını koymaktan çekinmediler. İnsanlığa büyük hizmeti dokunmuş bu adam bile 69 yaşında kaderin tersliğine cesaretle göğüs gerdi. Tesir altında kalmadan hadisenin sebebini araştıran heyetin çalışmalarını dışını sıkarak seyretti.

Hadiseyi yaşayanlar daha iyi bilirler. Ali Çetinkaya'nın Bayındırlık Bakanlığı zamanında Fırat üzerindeki bir demiryolu köprüsünün ayaklarını görülmemiş bir feyezân götürür. O zamanın Başmüdüğü Abbas Beyi müteahhidlerle anlaştı diye vekâlet emrine alırlar. Abbas Bey Ankara'da: «Beyefendi, ben bu inşaatı hiç bir feyezânın yıkmayacağı şekilde yaptırsaydım o zaman beni vatan haini addetmekte haklı olurdunuz» der. O zamandan bu yana Türkiye'de bir çok işler yapıldı. Fakat elan yıkılan, hasara uğrayan, işe yaramıyan şeylerden bahsetmeğe karşı olan kompleksten kurtulamadık.

Mevcut bilgi ölçülerine göre cari teamül icaplarını kendi kendimizi tatmin ederek yerine getirdikten sonra önlenmesi elde olmayan sebepler yüzünden meydana

(Devamı sayfa 24 de)